

Het bouwstenenmodel voor lokale preventie van polarisatie en radicalisering

Het versterken van veerkracht bij individuen, groepen en de samenleving helpt om ongewenste polarisatie en radicalisering te voorkomen.

Wat is het bouwstenenmodel?

Het bouwstenenmodel bevat zes bouwstenen die houvast bieden voor een lokale preventieve aanpak en laat zien waar jij als professional op kunt inzetten. In elke bouwsteen zie je welke beschermende factoren je kunt versterken en welke interventies daarbij passen.

Voor wie?

- gemeenteamtbanen
- professionals uit het sociaal domein
- professionals uit het veiligheidsdomein

Wat levert het op?

Je werkt doelgericht aan een samenhangend preventief beleid en interventies tegen ongewenste polarisatie en radicalisering.

Het bouwstenenmodel is ontwikkeld door het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid in samenwerking met het Verwey-Jonker Instituut en bureau Omlo.

1. Individu

Deze bouwsteen gaat over de beschermende factoren en interventies die te maken hebben met persoonlijke eigenschappen, vaardigheden en hulpbronnen:

Persoonlijke ontwikkeling

zoals identiteitsvorming, zelfbeheersing, zelfontplooiing, waarden en ideologische weerbaarheid.

Cognitieve vaardigheden

zoals mentale gezondheid, mentale veerkracht en kritisch of complex denken.

Emotionele en sociale vaardigheden

zoals emotieregulatie, sociale vaardigheden en vertrouwen.

4. Sociale omgeving

Deze bouwsteen richt zich op de online en offline sociale omgeving van een individu:

Sociale netwerken

zoals positieve relaties, verbondenheid met 'peers' en gemeenschap, diversiteit in het netwerk, pro-sociale normen en sociale veiligheid.

Digitale weerbaarheid

zoals mediawijsheid en weerstand tegen online groepsdruk.

Weerbaarheid van gemeenschappen

bijvoorbeeld door ondersteunende netwerken te versterken.

2. Gezin en familie

Deze bouwsteen richt zich op het gezin en de familiecontext waarin iemand opgroeit:

Gezinsstructuur en netwerk

zoals een goede band met familie en een stabiele, veilige thuissituatie.

Opvoedstijl en ondersteuning

zoals positieve opvoeding en steun van belangrijke volwassenen.

5. Samenleving

Deze bouwsteen gaat over hoe iemand zich verhoudt tot en functioneert binnen een democratische samenleving:

Maatschappelijke betrokkenheid, sociale cohesie en inclusie

zoals positief contact tussen groepen en actieve participatie.

Politieke betrokkenheid

zoals interesse en vertrouwen in politieke processen.

Democratisch burgerschap

waaronder vertrouwen in en erkenning van de democratische instituties en de rechtsstaat.

Sociaaleconomische stabiliteit

zoals een gevoel van basiszekerheid.

3. Dagbesteding

Deze bouwsteen gaat over beschermende factoren en interventies rond iemands dagbesteding, zoals school of werk:

School of werk

bijvoorbeeld een goede band met school of werkgever en goede prestaties.

Constructieve dagbesteding

zoals zinvolle vrijetijdsbesteding en het voorkomen van schooluitval of werkloosheid.

6. Versterken professionals

Deze bouwsteen bevat interventies die niet direct gekoppeld zijn aan beschermende factoren, maar wel bijdragen aan preventie van radicalisering en polarisatie, door het versterken van professionals op verschillende niveaus:

Deskundigheidsbevordering bij professionals

zoals kennis, vaardigheden en handelingsperspectief voor signalen en duiding.

Samenwerking, kennisdeling en netwerken

zoals afstemming en uitwisseling van expertise tussen organisaties.

Casuïstiek overleg

zoals multidisciplinair bespreken en wegen van casuïstiek.

Signalering

waaronder training, netwerkvorming en het vroegtijdig herkennen en monitoren van signalen.